

Stockholm 2006-09-18

Konkurrensverket

103 85 Stockholm

Angående konkurrensen på elmarknaden.

Branschföreningen Oberoende Elhandlare (OE) vill med hänsyn till den aktuella utvecklingen av pris- och konkurrensförhållanden på elmarknaden framföra följande synpunkter till Konkurrensverket (KKV).

OE ser fram mot resultatet av KKV:s utredning om konkurrensförhållanden, prisbildning och eventuell förekomst av underprissättning på elmarknaden. Då en underprissättning från de dominerande vertikalt integrerade företagen i branschen har förödande konsekvenser för oberoende aktörer på marknaden är det av stor vikt att utredningen genomförs skyndsamt. Det har framkommit att Vattenfall fått uppskov med sitt svar till KKV med motiveringen att nyckelpersoner inom Vattenfall varit på semester. OE vill framhålla det orimliga i att Vattenfall inte behövt svara på utsatt tid m.h.t. det allvarliga i den nuvarande situationen.

Som OE framhöll i sitt svar till KKV i augusti bestäms lönsamheten i elproduktionen av skillnaden mellan försäljningsintäkterna och den genomsnittliga produktionskostnaden. Det innebär att även vid försäljningspriser strax under marginalkostnaden och därmed också under marknadspriset på Nord Pool kommer de produktionsbolag som har merparten av sin elproduktion i form av vattenkraft och kärnkraft att ha en bra lönsamhet och kunna generera stora vinster. Förutsättningen för lönsamhet är dock att bidraget på företaget som helhet ligger på en tillfredsställande nivå. Innebörden av detta är att det i vertikalt integrerade företag är fullt möjligt att med god lönsamhet träffa avtal mellan produktions och försäljningsbolag, som gör det möjligt för ett sådant försäljningsbolag att utforma avtal och priser mot kundgrupper och marknadssegment på ett sådant sätt som är omöjligt för ett elhandelsbolag som är hänvisad till att köpa sin el på kraftbörsen

En prissättning i vertikalt integrerade företag som ligger under spotmarknadspriserna får med nödvändighet förödande konsekvenser för elhandelsföretag utan egen elproduktion och som köper sin el på kraftbörsen till gällande spotmarknadspriser. Till spotmarknadspriserna kommer för dessa företag även kostnader för riskhantering och administration.

OE vill därför uppmärksamma KKV på den aktuella situationen att Vattenfalls aktuella priser i dag på flera områden ligger under normala marknadspriser.

Det gäller exempelvis Vattenfalls treårsavtal, som ligger långt under det pris som oberoende aktörer kan finna på marknaden. Vidare ligger Vattenfalls tillsvidarepriser ca 15 öre under marknadspriset.

Vattenfalls lägsta-pris-garanti på konsumentmarknaden innebär att priset till kund sätts under ett pris baserat på Nord Pool och rimliga marginaler för risktagande och administration. Det har också förekommit att stora processindustrier erbjudits kontrakt, där priserna relaterats till spotmarknaden samtidigt som nivån lagts under spotmarknadspriset.

OE vill i detta sammanhang även framhålla att priserna till stora energianvändare i realiteten subventioneras kraftigt genom att dessa får kostnadsfria krediter på upp till tre månader, vilket innebär motsvarande förmån från Vattenfalls produktion till Vattenfalls elhandelsbolag, d.v.s. en korssubventionering.

Under hösten har det gjorts politiska utspel med inslag av ministerstyre. OE anser att detta kan ha en direkt negativ effekt på konkurrensförhållandena på marknaden. Ett exempel på detta är när ansvarig minister uppmanade Vattenfall och Rottneros att förhandla om lägre priser för att förhindra att Rottneros lägger ner sin produktion i Sverige.

OE ser fram emot Konkurrensverkets granskning av Vattenfalls internprissättning och jämförelse mot de marknadspriser som noteras på Nordpool. Då Vattenfalls underprissättning har ökat sedan försommaren när Konkurrensverket inledde sitt arbete så ser OE det som mycket angeläget att granskningen sker på denna nivå.

För Oberoende Elhandlare

Johan Öhnell, ordförande

Bo Lindörn, sekreterare